

EXPUNERE DE MOTIVE

Deși prin OUG 60/2017 Guvernul și-a propus să crească numărul persoanelor cu dizabilități angajate pe piața muncii de la **33.480** cât erau oficial raportate în trimestrul 1 din anul 2017, datele ANAF la luna ianuarie 2019 arată că numărul acestora **a scăzut la 30.721, reprezentând o pondere de 7,25%**. Practic, deși prin ordonanța adoptată s-a dublat cota impusă angajatorilor care nu aveau 4% angajate persoane cu dizabilități de la jumătate de salariu minim brut pe economie la un salariu integral, acest lucru nu a stimulat angajarea, ci chiar **a redus numărul de persoane cu dizabilități angajate cu 2.759 de persoane**. Se pare, că angajatorii, din lipsa de servicii de suport pentru pregătirea persoanelor cu dizabilități pentru piața muncii, au preferat plata taxei, decât angajarea.

ANOFM a răspuns oficial că în primele 17 luni de la emiterea ordonanței, au fost angajate pe piața muncii doar **562 de persoane** din care 197 de persoane au beneficiat de servicii de mediere a muncii. Nici adresabilitatea persoanelor cu dizabilități către serviciile publice de ocupare nu a fost mare. Chiar dacă existau angajatori interesați de angajarea persoanelor cu dizabilități, AJOFM-urile din țară nu au putut contribui în mare măsură datorită unei adresabilități scăzute a acestei categorii de persoane pentru angajare.

Pe de altă parte, lipsesc din piață serviciile active de recrutare și stimulare a angajării, iar serviciile de mediere și job coaching rămân măsuri listate în planuri de acțiune fără aplicabilitate practică în piață.

Odată cu aprobarea OUG 60/2017 au fost închise și unitățile protejate autorizate din lipsă de comenzi din partea angajatorilor care optau pentru achiziția de produse și servicii în cuantumul cotei pe dizabilitate. Acestea aveau un rol de tranziție a persoanelor cu dizabilități spre piața muncii sau crearea de locuri de muncă protejate pentru persoanele greu ocupabile. **Din 740 de unități protejate în care lucrau aproximativ 2000 de persoane cu dizabilități, doar 4 erau reautorizate** în luna ianuarie 2019 conform răspunsului furnizat de către ANPD. În cele 4 unități protejate, erau angajate 64 de persoane cu dizabilități.

Conform datelor furnizate de către ANAF, în perioada octombrie 2017 – ianuarie 2019, suma colectată la bugetul de stat a fost de **2.713.354.065 lei (aprox. 571.232.434 Euro în 16 luni)**. Dacă ne raportăm doar la suma colectată în anul 2018 de 2.145.104.828 lei (aprox. 451.601.016 Euro), ar trebui să fie angajate minim 86.000 de persoane cu dizabilități

cu 8 ore x 12 luni, ca această taxă să nu mai fie plătită la bugetul de stat (de 2,8 ori mai mult decât numărul actual de persoane cu dizabilități angajate).

Chiar dacă în nota de fundamentare de aprobare a OUG 60/2017 a fost specificat faptul că o parte din cota pe dizabilitate va fi utilizată pentru creșterea indemnizațiilor persoanelor cu dizabilități, în fapt, nu a făcut decât să crească dependența persoanelor cu dizabilități de prestațiile sociale, dovadă și numărul foarte mare de persoane care s-au pensionat pe caz de boală (11.082 de persoane), în timp ce România înregistrează unul din cele mai mari deficite de forță de muncă după 1989.

UNITĂȚI PROTEJATE - EFECTE OUG 60/2017			
	August 2017	Ianuarie 2019	EFECTE
PERSOANE CU DIZABILITĂȚI ANGAJATE	33.480 (17,56%)	30.721 (7,25%)	< 2759
COTA PE DIZABILITATE COLECTATĂ (4%/PESTE 50 DE SALARIAȚI/ SALARIU MINIM BRUT PE ECONOMIE)	Aproximativ 49.547.466 Euro (2016)	Aproximativ 451.601.016 Euro (2018)	> 402.053.550 Euro / an
CONCURSURI DE ANGAJARE SPECIALE PENTRU ANGAJARE ÎN MUNCĂ PERSOANE CU DIZABILITĂȚI ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR PUBLICE	Nu exista prevederea legală	0	0
UNITĂȚI PROTEJATE AUTORIZATE (U.P.)	740 de U.P. 2000 de persoane cu dizabilități angajate	4 U.P. 64 de persoane cu dizabilități angajate	< 736 U.P. 1936 de persoane cu dizabilități angajate
PERSOANE CU DIZABILITĂȚI PENSIONATE PE CAZ DE BOALĂ	139.201 persoane	150.283 persoane	> 11.082 persoane

Prin prisma realității prezentate, considerăm necesară modificarea legislației actuale, prin introducerea a două alternative pentru persoanele juridice, publice sau private, care nu angajează persoane cu handicap, respectiv:

- plata lunară către bugetul de stat a unei sume reprezentând salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, înmulțit cu numărul de locuri de muncă în care nu au angajat persoane cu handicap,
- plata lunară către bugetul de stat a minim 50% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată înmulțit cu numărul de locuri de muncă în care nu au angajat persoane cu handicap, iar pentru diferența datorată la bugetul de stat, să achiziționeze produse și servicii realizate prin propria activitate a persoanelor cu handicap, angajate în unitățile protejate autorizate.

Reintroducerea acestui articol în condițiile propuse va permite:

- Prestarea de servicii și realizarea de activități de producție în cadrul unității protejate de către persoane cu dizabilități (fără activități de intermediere) utilizând **doar 50% din taxă** față de 100% cum a fost până la emiterea ordonanței. Acest lucru va conduce la menținerea serviciului de unitate protejată pentru persoanele greu angajabile și care provin din grupuri vulnerabile, definite de Legea asistenței sociale nr. 219/2011.
- Va permite atât autorităților cât și companiilor să utilizeze 50% din taxă pentru achiziția de produse și servicii realizate de către persoanele cu dizabilități în atelierele proprii, **reducând presiunea financiară legată de angajare sau plata taxei**, mai ales că puține persoane cu dizabilități pot lucra 8 ore. De asemenea, vor putea achiziționa inclusiv servicii de mediere și plasare pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități însoțite de servicii de suport și job coaching. În 18 luni de la aprobarea OUG 60/2017, în ianuarie 2019, un număr de 150.283 de persoane erau pensionate pe caz de invaliditate, din care 110.523 de persoane având grad II și III și capacitate parțială de muncă;
- Având în vedere că în luna ianuarie 2019 erau autorizate doar un număr de 4 unități protejate, impactul asupra bugetului de stat va fi nesemnificativ. Plecând de la premisa că în primul an s-ar autoriza aproximativ 100 de unități protejate, acestea nu ar putea atinge în primul an o cifră de afaceri mai mare de 150.000 euro/entitate, din lipsă de infrastructură și acces la piață, colaborat cu capacitatea redusă de producție sau prestare servicii a persoanelor cu dizabilități. Practic din cota pe dizabilitate aferentă anului 2018 de aproximativ 451.601.016 Euro ar putea fi utilizată de către unități protejate în primul an de la aprobarea modificărilor legislative doar a sumei de 15.000.000 euro (100 unități protejate x 150.000 euro cifră de afaceri anuală), aproximativ 3,32% din total sumă. În schimb, cele 100 de unități protejate, ar crea suplimentar cel puțin 2.100 de locuri de muncă, din care minim 630 pentru persoane cu dizabilități (minim 30% din total angajați). Practic, din cei 15.000.000 euro din cota pe dizabilitate (3,32% din total colectat în 2018), 12.600.000 euro ar fi utilizați pentru plata salariilor (aproximativ 500 Euro de persoană cu toate taxele incluse x 2.100 persoane x 12 luni), din care 5.670.000 euro se vor întoarce la bugetul de stat sub formă de taxe angajat și angajator. La acestea, se vor adăuga și alte taxe, cum ar fi impozitul pe profit și diferențe de TVA. **Deci, practic, impactul final asupra cotei pe dizabilitate încasată la bugetul de stat în primul an va fi de doar 2% (cât reprezintă 9.330.000 euro din cei 451.601.016 euro). Însă cei 2% vor crea 2.100 de locuri de muncă, din care 630 pentru persoane cu dizabilități greu ocupabile. De asemenea, vor crește premisele pentru**

înființarea de noi unități protejate și locuri de muncă, respectiv asigurarea de servicii suport pentru tranziția persoanelor cu dizabilități spre piața muncii, crescând cu aproximativ 3% pe an numărul persoanelor cu dizabilități angajate în România.

- Modificarea propusă va susține în paralel și dezvoltarea serviciilor sociale pentru copii și adulți cu dizabilități, o parte din costurile de funcționare fiind acoperite din veniturile din activitate economică. Pe lângă faptul, că acest sistem va reduce presiunea pe bugetul de stat pentru subvenționarea acestor servicii, autoritățile publice și ONG-urile vor putea dezvolta servicii integrate în comunitate pentru o cât mai bună integrare socio-profesională. De exemplu, dacă ne raportăm la standardul minim de cost pentru o persoană cu dizabilitate care accesează serviciile unui centru de integrare prin terapie ocupațională (27.281,54 lei/persoană/an, conform HG 978/2015), la un număr de 630 de persoane cu dizabilități care ar putea beneficia de servicii sociale în Unități Protejate Autorizate, rezultă aproximativ 3,6 mil euro anual economisiți la bugetul de stat.
- De asemenea, va sprijini crearea de organizații formate doar din persoane cu dizabilități care vor putea dezvolta activități economice care să le asigure un venit decent și să le permită derularea de activități suplimentare de integrare socio-profesională și acces la viață demnă și incluzivă.

În primii 3 ani de la implementarea măsurilor propuse:

- Va crește numărul de unități protejate autorizate de la 4 la cel puțin **304 (+300)**.
- Va crește numărul de locuri de muncă create în unitățile protejate pentru persoane cu dizabilități (30% din total angajați) de la 64 la 1954 de persoane (+1890).
- Va crește numărul de locuri de muncă create în unitățile protejate pentru persoane fără dizabilități și va ajunge la cel puțin 4566 de persoane (70% din total angajați).

O altă problemă este restricția pentru ONG-uri de a nu mai putea crea secții interne ca unitate protejată, fapt care afectează activitatea în special a organizațiilor medii și mari, care au mai multe servicii educaționale sau sociale licențiate și/sau implementează proiecte europene care sunt limitate ca durată de timp. Această limitare de a crea secții interne afectează chiar organizațiile care sunt cele mai în măsură să dezvolte servicii integrate în comunitate pentru persoane cu dizabilități. Pe de altă parte, activitatea unui ONG nu poate fi preponderent doar de natură economică, pentru că se încalcă prevederile art.48 din OUG

26/2000 cu privire la asociații și fundații, care stipulează că activitatea economică în cadrul ONG este cu titlu accesoriu și în strânsă corelare cu scopul principal asumat.

Prezenta propunere legislativă va avea un impact pozitiv în ceea ce privește încasările la bugetul de stat, asupra mediului de afaceri privat dar mai ales reprezintă o îmbunătățire a legislației privind persoanele cu dizabilități, oferindu-le o șansă reală la angajare.

Inițiator,

Deputat Petru Movilă

Tabel cu semnatarii Propunerii legislative - Propunerea legislativă privind completarea Legii 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	MOVIȚĂ PETERU	PMP	
2	Simionca Sorut	PMP	
3	ILIESCU LUCIAN	PMP	
4	COVACIU SEVERICA	PMP	
5	Boichineț Cornelin	PMP	
6	Tucescu Robert	PMP	
7	MOISE SEBASTIAN	PMP	
8	Faluce Turcan	PNL	
9	George Tincu	PNL	
10	Ivan Balan	PNL	
11	Seriu-Ian MOLDOVAN	PNL	
12	Dumitru OPREA	PNL	

Tabel cu semnatarii Propunerii legislative - Propunerea legislativă privind completarea Legii 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
13.	Olăea Gavilă	P.N.L	
14	Florea Stancuțian	PNL	
15	MARA CALISTA	PNL	
16.	CSEP EVA ANDREA	UDMR	
17	Alexe Costel	PNL	
18	BOJIANU CATAJINA	PMP	
19.	Pașcan Mariuș	PMP	
20.	POȘTEȘCU ȘORIN	ALDE	
21.	ION POPA	ALDE	
22	TUTULANU ADRIAN	PND	
23	IONAȘCU CRISTIAN	PMP	
24	OORNEL MIRCEA SĂMĂRTIHCAN	PMP	